

V spomin na Tita-88 dreves

Dve leti minevata, odkar je prenehalo biti srce človeka – revolucionarja, humanista, državnika, našega dragega tovariša Tita. Vsem nam pa je ostala bogata dediščina.

Mladi, na katerih je bodočnost, kot je rad z globoko vero v mlade govoril Tito, želimo in hočemo graditi naprej v duhu, kot so to začeli naši očetje, matere.

Naša ljubezen do domovine in Tita ni le plehka fraza. Ponosni smo, da smo člani naše socialistične samoupravne skupnosti. A spomin na Tita, našega

učitelja, vzornika živi globoko v nas.

4. maja, ob obletnici Titove smrti, smo hoteli mladi z delom počastiti njegov spomin. V spomin na Tita smo posadili 88 dreves.

Brigadirji, dijaki EAAŠC in vojniki kasarne „Milan Majcen“ smo se zbrali na avtobusnem postajališču pred tovarno avtomobilov. Po krajšem kulturnem programu je komandant poveljeval: „Brigada mirno!“ Tedaj se je zaslišal otožen, skoraj jokajoč glas siren, ki so za hip

zaustavile vse delo. Stali smo mirno, spomini so privreli na dan, stali smo s krampi in lopatami v rokah – stiskali smo jih močno. In kar na lepem je na ves glas zadonela odločna pesem, pesem o Titu, pesem o naši veri vanj.

S pesmijo zaobljube Titu smo odšli na traso. Delo je potekalo organizirano in hitro. Vsaka četa je dobila svojo nalogo; ravnali smo zemljo, kopali jame in sadili drevesa. Kljub temu da je bil za nami delovni dan, smo delali hitro, morala je bila odlična in delovni član se je večal iz ure v uro. Ko nas je začela preganjati noč, smo zgrabili za delo s podvojeno močjo.

Bila je že trdna tema, ko smo prenehali z delom. Utrujenosti, žuljev, ki so pekli, ni čutil nihče, dan smo končali zadovoljni, da smo uspeli posaditi drevesa, ki bodo rasla v spomin na Tita.

Tako smo člani stalne mladinske delovne pohodne brigade delovne organizacije IMV odšli s trase ponosno, saj smo si dokazali, da zmoremo opraviti vsako še tako zahtevno delo.

Tako v bodoče želimo s svojim delom in po svojih najboljših močeh služiti našemu kolektivu in širši družbeni skupnosti.

Brigadirji
SMDPB DO IMV

OSKRBA - NAJVEČJI PROBLEM

Trimesečje — posebno, kadar gre za prvo v poslovnem letu — je prekratko, da bi lahko realno ocenili rezultate svojega dela. Nesporno je, da so se interni in eksterni problemi, ki so se negativno odrazili na rezultatih poslovanja v letu 1981, stopnjevali v prvem tromesečju letošnjega leta do kritične točke. Tako smo že ob sprejemanju zaključnih računov za preteklo leto v prvih dneh marca zapisali zaključek, da smo izgubili dva meseca ob še vedno kritični preskrbi z repromaterialom. Zaradi pomanjkanja slednjega so bili zastoji v prikoliki in avtomobilski proizvodnji, rastoči nelikvidnosti ter kopičenju zaloga nedokončane proizvodnje. Ocenjujemo, da je ta v primerjavi z 31. 12. 1981 (na ravni delovne organizacije) za eno tretjino večja. Ob vsem tem

nam mora biti jasno, da se situacija ni bistveno izboljšala.

Grobo nanizana problematika se je odrazila tudi na našem delu ter rezultatih v tem razdobju.

Obseg proizvodnje

Proizvodnja avtomobilskih prikolic

V prvem tromesečju leta 1982 je bila proizvodnja prikolic, enako kot v letu poprej, zaradi neredne dobave surovin in repromaterialov izredno motena. Vse to je pripeljalo do tega, da nismo realizirali zastavljenega plana proizvodnje in da smo imeli veliko število nedokončanih izdelkov.

Plan in realizacija prikolic v prvem tromesečju leta 1982 je bila takale:

tip	plan	postavitev	%	predaja	%	nedovrš. proizv.
R-4 IZ.	6320	5055	80,2	3135	49,6	2152
R-4 JU.	2680	2098	78,3	1356	50,6	1309
SKUPAJ:	9000	7164	79,6	4491	49,9	3461
R-18	600	508	84,7	153	25,5	355

Osebna vozila R-4

Osebna vozila R-4 smo montirali skoro izključno nekompletna, saj smo skupno z vozili, ki so bila na traku že v letu 1981, predali v nedovršeno proizvodnjo s pogojnim prevzemom 6660 vozil in brez preizkusa 295 vozil. Na liniji smo izdelali samo 209 kompletnih vozil ali 3 % postavljenih vozil.

Če upoštevamo, da je potrebno za kompletiranje 1 vozila cca. 5 ur, za kompletiranje 6955 nekompletnih vozil pa uporabimo 34755 ur, in če k temu prištejemo še 6596 ur, dobimo, da smo izgubili 41371 ur, v tem času pa bi na liniji lahko izdelali 2698 kompletnih vozil. Na podlagi tega bi lahko skupno izdelali 9872 vozil R-4 ali preseglj plan za 9,8 %.

Zaradi pomanjkanja materiala smo z montažo vozil R-18 pričeli šele 2. februarja ter s pospešeno montažo že „dopri-nesli“ 116 vozil iz zaostanka, ker januarja nismo montirali. Na žalost zaradi pomanjkanja materiala nismo izdelali več kot 153 kompletnih vozil. Hkrati je bil marca izvršen prehod v proizvodnjo od modela 81 na model 82, tako da smo ob zamenjavi izgubili 47 vozil zaradi upeljavanja modela 82.

Proizvodnja gospodarskih vozil

Na začetku leta smo imeli v nedovršeni proizvodnji 462 dostavnih vozil zaradi stalnega pomanjkanja repromaterialov v preteklem letu. Zavedajoč se težav, ki jih prinaša nedovršena proizvodnja (obremenitev obratnih sredstev, propadanje

PREGLED PROIZVODNJE PRIKOLIC ZA I. TROMESEČJE 82

	Plan	sestava	%	predaja	%	nedovršena proizvodnja
Novo mesto	4.200	2.483	59,3 %	2.056	48,9 %	2.195
Brežice	1.050	594	56,6 %	460	43,8 %	553
Belgija	2.700	2.291	85,0 %	2.291	85,0 %	1.280
Skupaj:	7.950	5.368	67,6 %	4.807	60,5 %	4.028

Iz pregleda je razvidno, da smo pri predaji prikolic realizirali komaj 60,5 % zastavljenega plana. Nedovršena proizvodnja je skoraj enaka predani količini prikolic in garnitur.

Proizvodnja nedokončanih izdelkov se je v primerjavi s koncem leta 1981 povečala od 3464 na 4028 izdelkov. Planirano je, da bi najprej končali nedokončane proizvode, šele potem bi začeli s sestavljanjem in postavitvijo novih izdelkov. Zaradi pomanjkanja delov tega predloga nismo uresničili, pač pa smo, kot smo že poudarili, nedokončano proizvodnjo še povečali.

Izdelava nedokončane proizvodnje povzroča zastoj v redni proizvodnji in povečuje stroške le-te.

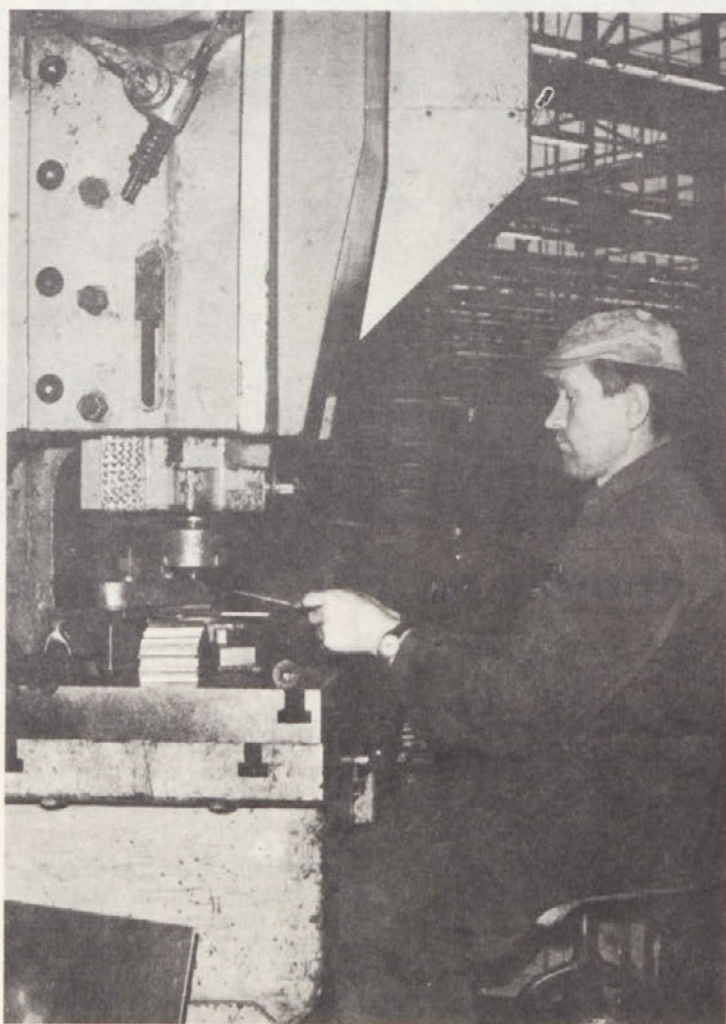
Tako je v prvem tromesečju leta 1982 v naši tovarni v Belgiji zaradi neredne dobave kolekcij iz Jugoslavije od 2 delovnih dni proizvodnja stala 22 dni. Zaradi neredne oskrbe s surovinami in repromaterialom je bilo v Brežicah potrebnih 10.664 ur za dokončanje nedokončane proizvodnje. Poleg tega je bilo še 3.259 ur čistih zastojev.

Tovarna prikolic Novo mesto je imela v prvem tromesečju tega leta zaradi neredne oskrbe

s surovinami in repromaterialom 22.146 ur zastojev. Če prištejemo še cca. 25 % presežka proizvodnje, je to 27.682 ur. V tem času bi lahko naredili 602 prikolic. Za dokončanje, pranje in prevažanje nedovršenih prikolic je TP porabila dodatno okoli 27000 proizvodnih ur in bi v tem času lahko naredila še 587 prikolic.

Proizvodnja osebnih vozil

Oskrba proizvodnje osebnih vozil z domačim in uvoženim repromaterialom in surovinami v prvem tromesečju leta 1982 je bila izredno kritična, tako da je TOZD Tovarna avtomobilov morala prekiniti redno delo. Tako ni delala: 9. 1. (redni dopust celotne montaže osebnih vozil), 10. 2. ni delala prva izmena montaže osebnih vozil R-4, v času od 22. do 26. 2. je bila montaža neredna, tako da sta bila dnevno na rednem ali neplačanem dopustu 202 delavca. Vsi ti vzroki so pripeljali, da je bilo v prvem tromesečju leta 1982 izdelano 4.491 avtomobilov R-4 in zastavljeni plan realiziran s 49,9 %. V enakem obdobju je bilo predano 153 osebnih avtomobilov R-18 in zastavljeni plan proizvodnje realiziran le s 25,5 %.

izdelkov zaradi neprimerne skladiščenja, obveznosti do tržišča, ker je vsa ta proizvodnja že prodana itd.), smo v prvem četrtletju planirali samo kompletiranje teh vozil.

Kljub izrednim naporom ni bilo mogoče zagotoviti materialov za kompletiranje. Tako smo v tem obdobju skompletirali le 38 vozil. V ta vozila smo vgradili menjalnike, vzete iz reklamacijskega skladišča, s tem, da smo sami odpravili napake namesto dobavitelja.

Proizvodnja servisne opreme

Servisno opremo proizvajamo oziroma montiramo v dveh TOZD. V Belem Manastiru proizvajamo naprave za dviganje in servisiranje, mobilne naprave za oskrbovanje vozil na terenu in dele za prevozne pralne naprave, katere proizvajamo na podlagi kooperacije s firmo Kaercher. Montažo prevoznih naprav za pranje delamo v TOZD Tovarna oken in kovinske galanterije Šmarjeta.

Od servisne opreme smo v prvih štirih mesecih največ naredili v TOZD Beli Manastir in

sicer servisne garažne opreme.

Plan ni realiziran v celoti. Omejena proizvodnja je tekla ob enaki problematiki kot celotna proizvodnja delovne organizacije, torej s pomanjkanjem repromaterialov, surovin in delov iz uvoza, ki se pri nas dokompletirajo.

Proizvodnja rezervnih delov in sklopov

Proizvodnja rezervnih delov je bila kot celotna proizvodnja delovne organizacije IMV izredno motena zaradi neredne oskrbe z materialom. To nam ni dovolilo, da bi uresničili zastavljeni plan proizvodnje rezervnih delov in kupcem izdobrai celotno naročilo.

Industrija motornih vozil Novo mesto proizvaja dele in sklope za osebne avtomobile R-4 in jih v okviru kooperacijske pogodbe izvaža Renaultu.

Fizični obseg planirane proizvodnje sklopov in delov je v znatni meri realiziran z izjemo kolesnih obročev L in vrat, česar nismo uresničili zaradi pomanjkanja pločevine:

	plan	realizacija
1. Kolesni obroč L	48.384	-
2. Kolesni obroč GTL	55.295	51.264
3. Vrata spređaj L	6.000	2.300
4. Vrata spređaj D	3.100	1.300
5. Obloge vrat	10.900	10.900
6. Avto dvigalke	50.400	63.000

Prodaja storitev

V prvem tromesečju tega leta smo nadaljevali pogovore, začete v letu poprej, o prodaji prostih kapacitet, predvsem v težki presernici. Tako smo podpisali pogodbo s Crveno zastavo Kragujevac o izdelavi različnih odpreškov. Tečejo tudi pogovori s Prvo petoletko Trstenik o izdelavi različnih odpreškov. Pogodb nismo mogli realizirati v tem tromesečju, ker imajo omenjene tovarne podobne težave z redno oskrbo z repromaterialom in surovinami kot mi.

Nabava

V prvem tromesečju 1982 nismo mogli zagotoviti redne dobave surovin, repromaterialov in kolekcij iz uvoza, kar je imelo za posledico zastoje v proizvodnji, izdelavo nedokončane proizvodnje in seveda povečanje stroškov poslovanja delovne organizacije.

Nabava na domačem trgu

Slabe tržne razmere na domačem trgu iz prejšnjih let so

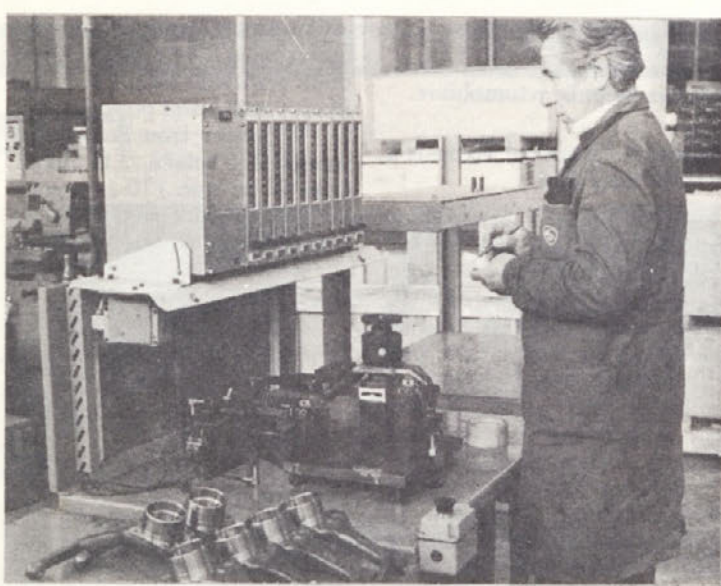
se v prvem četrtletju 1982 še poslabšale. Bazična industrija je za zagotavljanje izdobrah zahtevala združevanje sredstev za sovlaganje v razširitev surovinskih zmogljivosti. Slaba dinarska likvidnost nam ni dovolila nobenih sovlaganj v tem poročevalnem obdobju.

Ker skoraj ni repromateriala, ki ne bi bil odvisen od uvoza, so se močno povečali zahtevki za devizno participacijo. Bilo je več primerov, da smo se morali za zagotovitev dobave zateči k uvozu surovin (Inplas Koper, Plama Podgrad, Sila Rapid Zagreb, Lesonit Ilirska Bistrica itd.).

Vsi ti vzroki so nas prisilili, da smo morali surovine in repromaterial kupovati v malo-prodaji, kjer so cene občutno višje kot pri direktni dobavi od proizvajalcev.

Uvoz surovin in repromaterialov

Preskrba repromateriala iz uvoza je v prvem četrtletju 1982 potekala v časovnih odmi-

kih od planirane dinamike zaradi pomanjkanja deviznih sredstev. Zavoljo tega se je pojavilo motenje proizvodnega procesa.

Devizna bilanca naše DO za leto 1982 ni usoglašena, zato smo morali razpoložljiva devizna sredstva razporejati tako, da smo operativno razreševali dnevno materialno problematiko za avtomobilsko in proizvodnjo prikolic. Prioritetno smo pokrivali proizvodnjo za izvoz.

V letu 1982 smo na podlagi sklenjenih samoupravnih sporazumov z jugoslovanskimi delovnimi organizacijami združevali devizna sredstva za uvoz surovin za proizvodnjo potrebnih repromaterialov za našo proizvodnjo. To je bilo dodatno breme za že negativno devizno bilanco.

Za saniranje devizne bilance za leto 1982 smo zaprosili Samoupravno interesno skupnost za ekonomske odnose s tujino, da nam iz rezerv izjemno odbori 420.000.000 dinarjev s kvartalno dinamiko korišćenja. V prvem kvartalu nismo ničesar koristili, temveč bo na razpolago šele v aprilu in maju 1982.

Zaradi nepravočasnih dobav jugoslovanskih dobaviteljev smo intervenčno uvažali manjkajoče dele in to predvsem od firme Renault, da bi preprečili še večje zastoje v proizvodnji za izvoz.

Na dinamiko dobav je vplivala problematika nepravočasnih plačil tujim dobaviteljem.

Pogoji nabave repromateriala se vidno zaostrejejo tudi v tujini in sicer zaradi pomanjkanja nekaterih komponent in osnovnih surovin (les, kemikalije itd.). V prvem četrtletju smo morali sprejeti povišanje cen za proizvode črne metalurgije v poprečju 7 %, medtem ko je bilo efektivno povečanje cen 20 %. Ostalih povišanj cen še

nismo sprejeli, ker so pogodbeno dogovorjene do 30. 6. 1982. S tem pa ne smemo zanemariti dnevnega pritiska in poizkusov tujih dobaviteljev, da bi zvišali cene.

Prodaja na domačem trgu

Prodaja avtomobilskih prikolic

Plačane, a neizdobrajene prikolice za potrebe domačega trga v letu 1982 so narekovale odločitev, da v prvem četrtletju ne prevzamemo novih obveznosti.

Nepokrite obveznosti v višini 337 prikolic bo potrebno izpolniti najpozneje do konca I. polletja z modeli 1982 po cenah za modele 1981. V prihodnosti bo potrebno več pozornosti posvetiti prodaji prikolic na domačem trgu. Posebej moramo poudariti, da udeležba zasebnih kupcev pada v strukturi celotne prodaje prikolic. Največkrat so kupci naših prikolic sindikalne organizacije, ki kupujejo prikolice za organiziranje dopustov svojih delavcev. Če se ti kupci enkrat odločijo za izdelke drugega proizvajalca, bo potrebno veliko napora in časa, da jih ponovno pridobimo za nakup naših izdelkov.

(Nadaljevanje na 4. str.)

Prodaja osebnih avtomobilov

Renault 4 TL special, Renault 4 GTL in Renault 4

V leto 1982 smo prenesli kot prevzeto obveznost iz leta 1981 dolgovanje kupcem 254 vozil R-4 TLS. Do 31. marca 1982 smo prejeli še 80 zapadlih plačil. V prvem tromesečju smo dobavili 284 vozil, tako da smo ob koncu tega četrtertletja dolgovali domačemu trgu 50 vozil Renault 4 TL special.

Na koncu leta 1981 je znašal dolg za vozilo R-4 GTL 93 vozil. Kljub temu, da smo že 24. 3. 1982 začasno ukinili sprejemanje plačil za ta model, znaša dolgovanje z dne 31. 3. 1982 734 avtomobilov, saj smo v prvem četrtertletju dobavili le 4430 avtomobilov, pa še to s krajšim dobavnim rokom za predjume trgovskih partnerjev in za prodajo za dinarje deviznega porekla.

Kupcem smo zagotovili izročitev vseh avtomobilov do 10. marca, vendar je pomanjkanje repromaterialov zavrglo planirano finalizacijo nedokončane proizvodnje tako, da kupci izvajajo zelo velik pritisk za izročanje avtomobilov in pretijo z zahtevami za prekinitev pogodbe in vrnitev kupnine.

V letu smo ponudili domačemu tržišču R-4. Avtomobil je dobil pozitivno oceno in postal iskan v naši lastni prodajni mreži. V prvem tromesečju smo sprejeli 236 vplačil za ta model, dobavili pa smo 170 avtomobilov, tako da dolgujemo v prvem četrtertletju 66 avtomobilov R 4.

Renault 18 TL

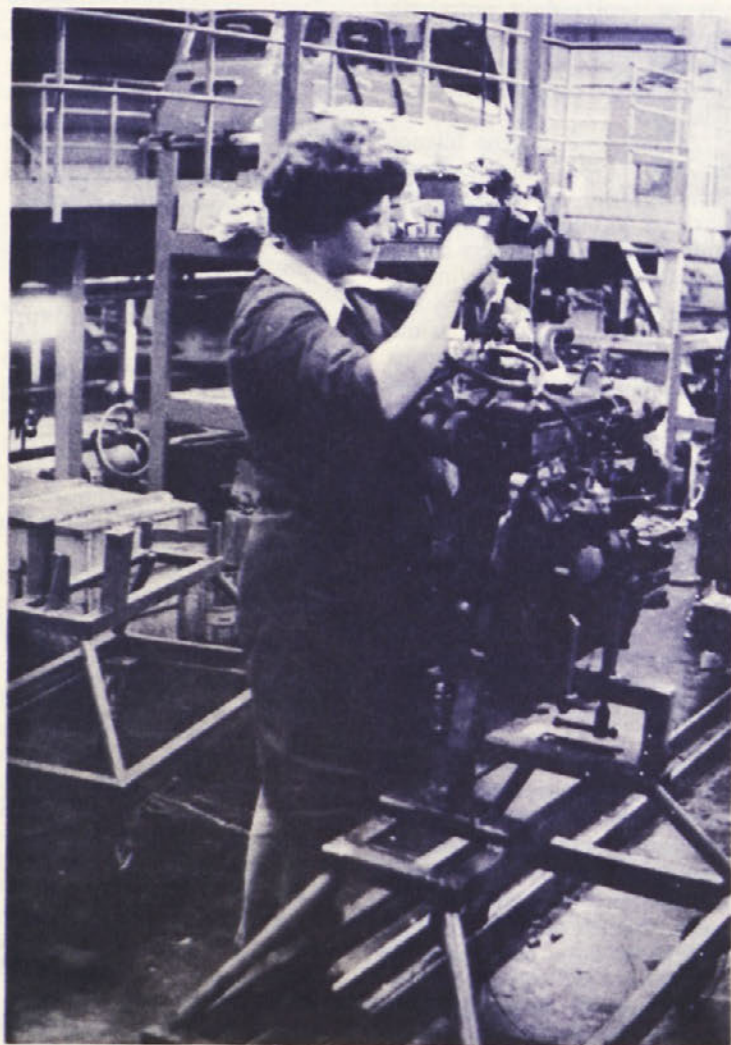
V leto 1982 smo prenesli naslednja dolgovanja:

- v letu 1979 plačanih 318 avtomobilov,
- v letu 1980 plačanih 121 avtomobilov,
- v letu 1981 plačanih 253 avtomobilov, t. j. skupaj 692 Renault 18 TL.

V letu 1982 nismo sprejemali nove obveznosti, v prvem četrtertletju pa smo dobavili 156 Renault 18 TL tako, da znaša dolgovanje 31. 3. 1982 536 avtomobilov.

Kompleten pregled dolga in izdobe osebnih vozil je prikazan v naslednji tabeli:

Pregled prodaje osebnih vozil:

Naziv izdelka	stare obveze	sprejeta plačila	izročena vozila	dolgovanje 31.3.1982
Renault 4 TLS	254	80	284	50
Renault 4 GTL	93	1071	430	734
Renault 4	-	236	170	66
Renault 18 TL	692	-	156	536

Prodaja dostavnih avtomobilov

Pri tem programu je problematika najtežja. Kupci so predvsem pravne osebe, ki avtomobil plačajo šele takrat, ko si zagotovijo potrebna sredstva.

V posebno težkih razmerah so kupci specialnih avtomobilov (sanitet, gasilec, intervencijski) in tiste dejavnosti, ki so se dolgoročno opredelile za določene modele ravno našega programa (servisna dejavnost, cestarska služba, pekarska podjetja, turistične in Rent a Car organizacije).

Zaradi obveznosti dobave dostavnih avtomobilov za plačila celo iz leta 1979, ki pa v prvem četrtertletju niso bile zadovoljivo rešene, smo bili prisiljeni, da prenehamo prodajati tudi dostavna in specialna IMV vozila.

Ob koncu prvega četrtertletja smo trgu dolgovali 1240 dostavnih vozil v različnih izvedbah.

Ob koncu marca, ko je javnost izvedela za našo ponudbo dostavnih avtomobilov Renault TRAFIC in MASTER turističnim in Rent a Car organizacijam, je bila velikokrat izražena pripravljenost čakajočih kupcev, da namesto plačanih avtomobilov naše proizvodnje doplačajo in prevzamejo vozila našega francoskega partnerja, kar bi nam dosti olajšalo poslovno in finančno problematiko.

Servisna oprema in rezervni deli

V prvem tromesečju tega leta nismo sprejemali večjih vplačil za servisno opremo. Predvsem

smo poravnali dolgovanja iz leta 1979, 1980 in 1981.

V prvem tromesečju tega leta smo planirali, da bomo prodali rezervnih delov v vrednosti 350.000.000. Realizirali smo približno 40 % plana. Zastavljenega plana prodaje nismo v celoti realizirali zaradi slabe oskrbe z repromaterialom in zaradi devizne nelikvidnosti.

Prodaja na tujih trgih

Prodajni načrti v tujini za leto 1982 so zasnovani na realizaciji predhodnega obdobja z upoštevanjem načrtovanega trenda rasti in ob predpostavki, da se pogoji trženja v tujini ne bodo bistveno poslabšali.

Prodajna organizacija v tujini za program prikolic se je obvezala prodati programirano količino proizvodov v letu 1982 po točno določeni dinamiki enakomerno preko celega leta v vrednosti din 2.324.070.000.

Nadalje je načrtovani izvoz firmi REGIE RENAULT za leto 1982 s tem partnerjem v celoti „uglašen“ v višini FF 308.984.000, izvoz pa poteka preko kontokorenta.

Kot je razvidno iz podatkov, se načrtovani izvoz ni realiziral po dinamiki niti količinsko niti vrednostno. Osnovni razlog je izključno v tem, da pogodbenih terminov nismo realizirali. Zavaljo takega stanja bo naša prodajna organizacija v tujini morala veliko prodajnih pogodb anulirati.

Pregled izvoza od 1. 1. 1982 – 31. 3. 1982

Vrsta izvoza	1982	1981	Index
- redni izvoz			
prikolice in deli	\$ 3,709.465.-	\$ 5,623.164.-	66
- izvoz na kontokorent			
avtomobili in deli	\$ 12,049.863.-	\$ 16,509.906.-	73
Skupaj:	\$ 15,759.328.-	\$ 22,133.070.-	71

Iz teh pregledov je razvidno, da smo dosegli le 71 % lanskega izvoza oziroma da smo realizirali v I. kvartalu 1982 zastavljeni letni plan izvoza v višini 12,1 %. Podatki povedo, da je nekoliko boljši izvoz preko kontokorenta, vendar moramo poudariti, da smo v I. kvartalu 1982 preko kontokorenta izvozili pri-

kolic v vrednosti dolarjev 1.599.471, kar gornje izračune nekoliko spremeni, ne vpliva pa na skupno doseženi izvoz.

GLAS MLADIH - FOTO VESTI

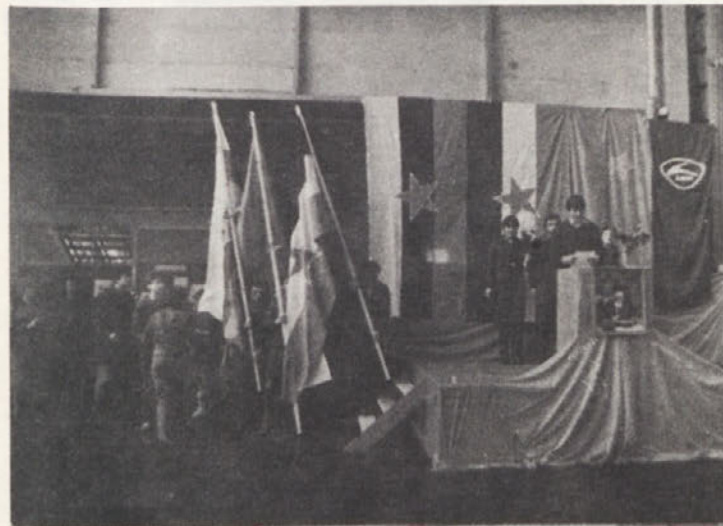

Akcija

S spomladjo je zaživelo tudi delo naše brigade. Dela je veliko, pridnih rok tudi. Mladi vedno znova dokazujemo, da želimo delati in po svojih najboljših močeh pomagati izgrajevati našo DO.

V sredo, 21. aprila, so prijeli za lopate „štabovci“ SMDPB DO IMV. Ob novo postavljeni ograji so nasuli zemljo in jo poravnali ter tako delno pripravili teren za nadaljnje akcije.

Ob brigadirjih je zasukal rokave tudi Ivan Tovšak, ki vestno pomaga mladim pri našem delu.

Štafeta

Štafeta mladosti – simbol našega bratstva, enotnosti in tovarištva. 23. aprila smo mladi ponesli po naši delovni organizaciji lokalno štafeto mladosti, katere osnutek so naredili in jo seveda tudi izdelali mladinci v TOZD TA. Štafeto so iz TOZD Tovarne prikolic, kjer so jo vsi zaposleni navdušeno pozdravili mladi iz Tov. prik., DSSS in Commerca, nato pa so jo mladinci iz Tov. avtom. in Tehnoservisa nosili skozi okrašene delovne prostore. V proizv. V. je bil pripravljen krajši kulturni program – sodelovali so pionirji OS Grm, poslano je bilo pozdravno pismo predsedstvu SFRJ.

27. aprila se je naša lokalna štafeta pridružila zvezni štafeti na stadionu „Bratstvo in enotnost“, kjer je bila osrednja prireditev.

Ustanovili smo klub štipendistov

Da bi našli tesnejšo povezavo med našimi štipendisti in delovno organizacijo, smo na predlog KS ZSMS ustanovili klub štipendistov DO IMV.

Naloge kluba so: že prej omenjeno zblíževanje, vključevanje v štipendijsko politiko in počitniško prakso, omogočanje opravljanja zaključnih in diplomskih nalog za potrebe IMV, spremljanje kadrovskih potreb, omogočanje opravljanja zaključnih in diplomskih nalog za potrebe delovne organizacije, medsebojno spoznavanje in srečevanje dijakov in študentov, povezava med mladimi v tovarni in štipendisti itd.

Tako je bil imenovan pri-

pravljalni odbor, sestavljen iz predstavnikov KS ZSM, kadrovskega oddelka in štipendistov, z nalogo, da pripravi vse potrebno za ustanovno skupščino.

Odbor se je trikrat sestal ter pripravil predlog poslovnika o notranji organiziranosti in načinu delovanja kluba štipendistov DO IMV, predlog akcijskega programa za leto 1982 in evidentiral možne kandidate za člane predsedstva.

Ustanovna skupščina je bila 7. maja v domu JLA, kjer se je zbralo 185 štipendistov, predstavniki KS ZMS, predstavniki kadrovskega oddelka in predsednik OK ZSM.

Na ustanovni skupščini je

bilo izvoljeno predsedstvo in nadzorni odbor v sestavi: Irena Hrovat (FF) – predsednik, Ivo Šteblaj (strojna tehniška šola) – podpredsednik, Tatjana Vidmajer (ESS) – sekretar ter člani: Vilma Kuralt (UAS), Fani Kastelic (ESS), Miran Nagelj (STŠ), Miran Gašper (KSS), Franc Ramovš (ETS), Edo Zavrl (LTŠ), Samo Drab (str. fak.), Marjan Klušar (str. fakul.), Damjana Smrke (FSPN), Lea Cvitkovič (FN!), Helena Povše (ekon. fakul.), Metod Saje (elek. fak.), Katja Žnidaršič (filoz. fak.), Maja Štucelj (pravna fak.); nadzorni odbor: Zdravko Smrke, Nada Miklič, Janja Šmalc.

V predsedstvu so zastopani štipendisti posameznih šol. Dogovorili smo se tudi za članarino, ki bo 20 din na mesec, pobirali pa jo bodo preko računskega centra, tako da jo bodo odtegovali od štipendije ter nakazovali na žiro račun kluba. Članarina se bo porabila za dejavnost kluba in se bo začela pobirati z junijem. (Če kdo ni pripravljen plačevati, naj javi kadrovskemu oddelku).

Po skupščini smo se zbrali v restavraciji doma JNA, kjer je potekal zabavni del.

FRANC NEMANIČ
TOZD TA

NAŠ PRVI BRIGADIRSKI DAN USPEL

Končno nam je bilo brigadirjem vreme le naklonjeno. Sobota, 24. aprila.

Sprva je sonce le počasi in sramežljivo sem in tja le pokukalo izza oblakov. Vsi negotovi smo zrl v nebo in čakali kaj bo, kdaj se bodo po nas usipale deževne kaplje. Tokrat na srečo ni bilo dežja in naš prvi „pravi“ brigadirski dan se je lahko pričel.

Ko nas je naš komandant Brane postavil v vrsto smo ugotovili da nas ni 90, kolikor je stalnih članov brigade. Morda so se nekateri spet ustrašili de-

žja. Zato pa so naše vrste okrepili dijaki in dijakinje srednjih šol in mladi iz SGP Pionir.

Iz „dnevnega naročila“ smo zvedeli, kakšno delo nas čaka. Pa saj vrsta dela sploh ni tako pomembna, važno je to, da smo skupaj in da delamo. Razdelili smo se v tri skupine, vsaka je dobila svojo nalogo in orodje, in na traso smo odšli v vrsti za vihrajočo zastavo. Ena skupina je barvala ograjo, druga planirala zemljo ob ograji, tretja pa je kopala jame za tovarniško ograjo ob Težki vodi.

Kot da se je tudi sonce navzelo našega dobrega razpoloženja. Postajalo je topleje, da nam je bilo ob vsakem zamahu s krampon vedno bolj vroče. Razpoloženje je bilo prijetno. Smeh, pesem in klepet je ves čas spremljal ropot orodja. Ekonom Zok nas je ob pravem času oskrbel z malico in hladno oro. Po nekaj minutah počitka smo spet veselo krenili na delo.

Tovariš Tovšak, ki je naša desna roka ob teh akcijah, je bil seveda ves čas z nami in „vsko-

čil“, kadar je bilo to potrebno. Izletniki, ki so se ta dan vozili po cesti proti Beli krajini so nas z zanimanjem ogledovali in navdušeno trobili.

Mi pa smo polni dobre volje delali. Do kosila. Bilo je okusno in dobro. Lakota je bila potešena.

Po kosilu smo imeli dve kratki predavanji na temo SLO in DS ter mladinsko prostovoljno delo. Sledila je brigadna konferenca, kjer smo ocenili svoje delo in analizirali celotno akcijo. V svoje vrste smo kot častnega člana vpisali Štefana Brodarja, ki nam pri vseh akcijah pomaga s kopico praktičnih nasvetov in hitrimi akcijami.

Seveda pri vsem tem ni manjkal harmonikar. Ko smo odhajali na igrišče Kmetijske šole Grm, nam je vso pot igral, mi pa smo seveda prepevali.

V športnem delu, ki je bil na moč zabaven, so se najprej v vlečenju vrvi pomerile čete. Največ smeha je bilo pri nogometu v tekmi deklet proti fan-

tom. Fantje, ki so seveda vsi izurjeni nogometaši, so imeli na hrbtu zvezane roke. Borile smo se z vsemi štirimi, da bi zmogle, vendar, žal pravzaprav pa je prav tako! smo se razšli z neodločenim rezultatom.

Medtem ko smo nekateri veselo brcali žogo, so drugi že pripravili in zakurili taborni ogenj. Posedli smo okrog njega in prisluhnili programu, ki so nam ga pripravili kulturniki.

Dan je kar hitro mineval, bilo nam je prijetno biti ves dan skupaj. In sedaj, ob koncu, nas je Zdravko povedel v kolo; plesali smo in peli in bili vsi zadovoljni z dnevom, ki je bil uspešno zaključen.

Naj izkoristim priložnost in vas vse, ki se ne bojite dela, ki ste radi dobre volje, povabim, da se nam pridružite! Leta niso pogoj, vsakih novih, pridnih rok bomo veseli. Več ko nas bo, več in hitreje bomo opravili delo. Pridite, ne bo vam žal!

**Brigadirka
SMPDB DO IMV**

Dopisujte v naše skupno glasilo — to je boljše od jeze, češ da o vaši TOZD nič ne berete!

Literati so nam pripravili kratek a prijeten kulturni program

Pesem je vedno z brigadirji

Kdo bo močnejši?

Eni so barvali ograjo . . .

. . . tretji planirali zemljo

Kolo in pesem

. . . drugi kopali jame za tovarniško ograjo . . .

Lakota nepremagljiva . . .

In še „gasilska fotografija” vseh udeležencev

Kritično o svoji osnovni organizaciji-Proizvodnja I.

Delo v naši OO ZSM ni zažvelo v tolikšni meri, kot smo pričakovali ob sprejemanju operativnega programa. Vzrok lahko iščemo predvsem v oddaljenosti delavcev od DO in zaposlenosti le-teh z domačimi opravili. K pasivnosti OO pa pripomore tudi neresnost članov. Po razgovorih z njimi je predsedstvo OO ugotovilo, da je posledica tega tudi slaba organiziranost v delovanju drugih DPO v DO, kar pa se je zadnje čase v razgovorih s predstavniki DPO izboljšalo. Rezultati so se pokazali ob večjem odzivu na organizirane akcije. Nekaj članov se je udeležilo akcij, ki jih

je organizirala SMDRB IMV. En član je obiskoval mladinsko politično šolo, katero je organizirala OK ZSMS Novo mesto.

Ob vseh teh ugotovitvah je jasno, da le dobra informiranost članov o delu DPO v DO kot tudi o vsem, kar se dogaja v DO in medsebojno razumevanje mladih s predstavniki DPO, lahko zagotavlja aktivno in uspešno delovanje tako v OO kot zunaj nje. To pa se je pokazalo tudi ob organiziranju lokalne štafete mladosti.

ANTON RUPERČIČ
ZSMS Proizvodnja I.

Srdačan doček i ispračaj štafete mladosti u Baranji

Savezna štafeta mladosti, simbol odanosti i ljubavi prema drugu Titu, te bratstva i jedinstva mladih, boravila je 18. 04. 82. g. prije podne u Baranji. Omladina općine B. Manastir primila je štafetu mladosti od omladine Osijeka, te je prevalila put dug 131 kilometar, prolazeći kroz baranjske mjesne zajednice prema Dardi, gdje se zadržala kraće vreme, te dalje prema općinskom sedištu Belom Manastiru. Štafetu mladosti pozdravljale su hiljade razdraga njih pionira, omladine, radnih ljudi i građana. Najsvečanije je bilo u B. Manastiru gde je štafeti priredjen veličastven doček. Već od ranih jutarnjih sati na centralnom trgu u B. Manastiru, gde se okupilo nekoliko hiljada Belomanastiraca i građana Baranje, počeo je kulturno-umjetnički program, te su pristizale lokalne štafete sa po-

rukama radnih ljudi baranjskih organizacija udruženog rada, pionirska i opštinska štafeta, koja je putujući dva dana kroz sve baranjske mjesne zajednice, nosila je pozdrave i poruke svih stanovnika opštine B. Manastir.

Naša OOUR Tvornica servisne opreme Beli Manastir, na istoj svečanosti, predala štafetu mladosti omladine i radnih ljudi Tvornice servisne opreme B. Manastir. U jutranjim satima 18. 04. 82. g., omladina i radni ljudi, TSO B. Manastir svečano su ispratili štafetu mladosti iz kruga tvornice. Štafetu je izneo i svečano uručio, sekretaru OK SSOH B. Manastir, omladinac i radnik našeg kolektiva drug Aladar Šovakov. Poruka koju je nosila štafeta mladosti naše OOUR pridruživala se poruci, koju je nosila savezna štafeta, i pozdravno pismo Predsjedništvu SFRJ i CK SKJ. Pozdrav-

no pismo je pročitao, prilikom predaje štafete mladosti, drug Aladar Šovakov,

Nakon predaje lokalnih i opštinske štafete, i posle dva deset minutnog zadržavanja u B. Manastiru, štafeta je nastavila put po Baranji da bi je na

mostu na Dravi predao omladini Osijeka drug Milan Ratkajec, predsjednik Predsjedništva OK SSOH B. Manastir.

Milanović Dragoljub
TOZD TSO Beli Manastir

— Polovico, tovariš, plaćate v devizah! Kaj niste slišali za težave v papirni industriji?!

Naša ekipa druga

Dana 10. 04. 1982. godine, Općinski štab civilne zaštite Beli Manastir organizirao je takmičenje ekipa CZ u pružanju prve medicinske pomoći. Na takmičenju su sudjelovale i dve ekipe iz naše osnovne organizacije udruženog rada.

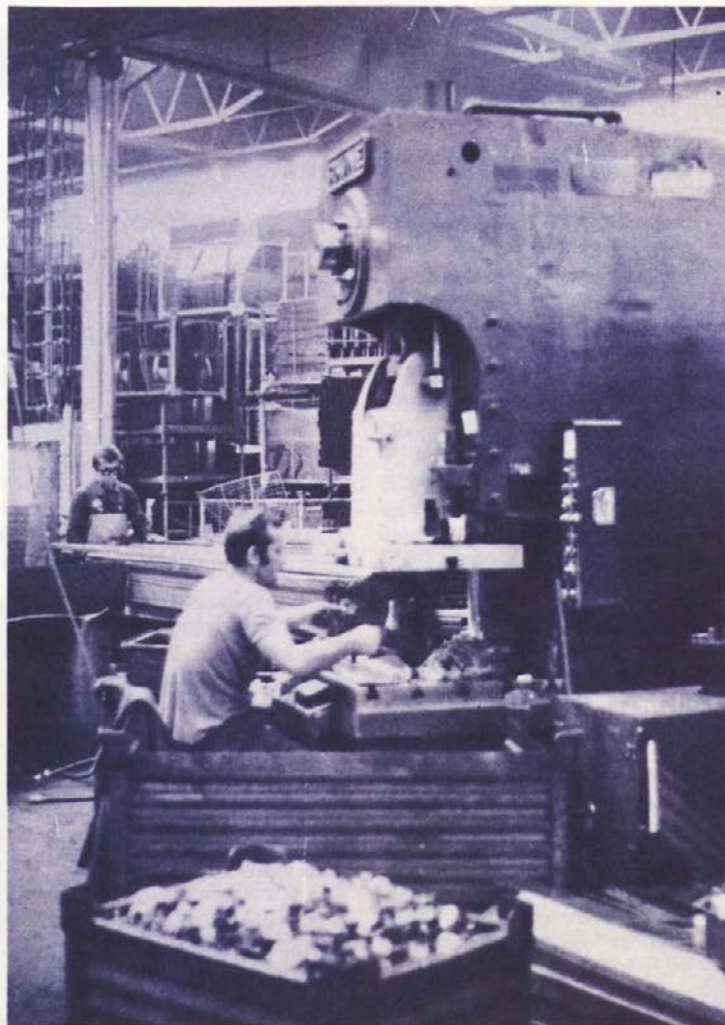
Od ukupno 32 ekipe, naša druga ekipa zazuela je zasluženom drugom mjesto i zato dobila odgovarajuće priznanje. Zbog ovog uspjeha smatram da je potrebno navesti imena članova ekipe: JAKOB MARKOVIĆ, BRA-

NIVOJ BOBERA, DRAGAN DIZDAREVIĆ, SRETO MIHAJLOVIĆ, TEODOR IVANKOVIĆ i MILO-RAD ČABRILO.

U današnje vrijeme kada se društvenoj samozaštiti pridaje veliki značaj, ovaj lijep uspjeh mladih radnika IMV govori nam, da se i na tom polju dosta radilo što je i preduslov za još bolji i aktivniji rad.

ZA IMV TSO
Beli Manastir
JOSIP FARKAŠ

Fizični obseg izvoza je bil glede na plan dosežen takole:

	plan 1982	realizirano do 31. 3. 82	Indeks
Prikolice in CKD	26.000	4.094	15,7
Avtomobili	18.000	3.696	20,5

Podatki o vrednostnem in fizičnem izvozu niso primerljivi iz razloga, katerega smo navedli zgoraj (izvoz prikolic, preko kontokorenta), ugotavljamo pa, da izvoz tudi količinsko ni bil dosežen glede na plane.

Avtomobilske stanovanjske prikolice izvažamo lastnim podjetjem v tujini, ki s svojimi prodajnimi mesti pokrivajo tržišče v deželah, kjer imajo sedež.

Neredne dobave prikolic so lani vse leto, to pa se nadaljuje tudi v letošnjem letu, popolnoma porušile dinamiko rednega priliva za izvršeni izvoz, poleg tega pa že izgubljam posamezna prodajna mesta, ker jih z našimi izdelki ne oskrbujemo pravočasno. Omejevanje uvoza posameznih vrst repromateriala in pomanjkanje deviz za uvoz sta povzročila ob koncu tromesečja veliko nedovršeno proizvodnjo prikolic in avtomobilov R-4 za izvoz. Vse to je povzročilo, da smo dosegli zelo skromne izvozne rezultate v prvem tromesečju letošnjega leta.

Kadri

Besedo o problematiki kadrovskega gibanja moramo začeti z ugotovitvijo, da je bila fluktuacija v letošnjem prvem tromesečju negativna. Iz delovne organizacije je odšlo 231 delavcev, prišlo pa jih je 105 delavcev. Razlika je torej 126 zaposlenih.

V letošnjem prvem tromesečju je odšlo največ kvalificiranih in nekvalificiranih delavcev iz tovarne avtomobilov. Najpogostejši razlogi odhajanja so:

- odpiranje novih obratov in s tem pogojene možnosti zaposlitve blizu doma
- objektivna gospodarska situacija in z njo pogojene motnje v delovnem procesu,
- hitrejša rast življenjskih stroškov nad rastjo osebnih dohodkov.

Med subjektivnimi vzroki prednjačijo nizki osebni dohodki, ki jim sledijo:

- nezadovoljstvo zaradi zastojev v proizvodnji,

- nedorečena organizacija in delitev dela,
- neustrezni odnosi na liniji nadrejeni — podrejeni,
- nestimulativno nagrajevanje,
- nezadostna izkoriščenost strokovnosti delavca.

Običajno se pri fluktuirajočih delavcih istočasno pojavi več vzrokov. Odločilni vzroki so pri vseh strukturah enaki. Medtem ko je pri ozkem profilu odločilen nizek osebni dohodek, je pri strokovnih delavcih odločilen konflikt z vodilnim delavcem, nezadostna izkoriščenost strokovnosti, neopredeljeno delovno področje itd.

Finančni rezultat

Celotni prihodek

Zaradi kopičenja zalog nedokončane proizvodnje nismo mogli plasirati svojih izdelkov

na tržišče. Posledica tega je, da je doseženi celotni prihodek v tem razdobju vsega 1.281.825.000 din ali 11,2 % celotnega prihodka, ki smo si ga zastavili z gospodarskim načrtom za letošnje leto (predlog plana). Na nižji celotni prihodek sta vplivala negativno še:

- prodaja avtomobilov po nižjih cenah zaradi poravnave s kupci,

- nove prodajne cene za leto 1982 še niso bile odobrene.

Ocenjujemo, da znaša izpad celotnega prihodka 1.570.334.000 din ali 13,8 %, saj bi morali doseči ob sorazmerni razporeditvi plana 2.852.159.000 din celotnega prihodka.

Na domačem trgu smo prodali za 511.885.000 din ali 39,9 % od celotne vrednosti, v izvozu pa za 769.940.000 din ali 60,1 %, pri čemer je razmerje domači trg: izvoz za 20,2 odstotne točke v korist izvoza.

Struktura celotnega prihodka:

- avtomobili in deli	671.936.100	52,4
- prikolice in deli	270.224.900	21,1
- rezervni deli	127.855.800	10,0
- servisna oprema	13.147.400	1,0
- usluge	2.421.700	0,2
- interna realizacija	1.372.300	0,1
- material in odpadki	14.324.600	1,1
- kooperacija	90.294.000	7,0
- svobodna menjava DSSS	26.726.700	2,1
- pozitivne tečajne razlike	54.996.700	4,3
- drugi izredni prihodki	8.524.800	0,7
Skupaj:	1.281.825.000	100 %

Način razporeditve skupnega prihodka po temeljnih organizacijah je isti kot po zaključnem računu za leto 1981. Osnova za razporeditev so dejanski stroški surovin in osnovnega materiala, fiksnih stroškov, amortizacije ter osebnih dohodkov, naravnanih na obseg prodaje in pa elementov porabljenega dohodka.

Porabljena sredstva

Iz ustvarjenega prihodka pokrivalo za to razdobje porabljena sredstva v višini 1.194.406.000 din ali 11,7 % načrtovanih, od tega gibljeve stroške v višini 890.631.000 din ali 10,6 % načrtovanih, fiksnih stroškov in izrednih izdatkov pa 303.775.000 din ali 17,2 % načrtovanih.

Giblivi stroški so izračunani po temeljnih organizacijah glede na obseg prodanih proizvodov in storitev s tem, da so popravljeni še za 188.540.000 din pozitivnih razlik, ki so nastale pri prevrednotenju nekončane proizvodnje in gotovih izdelkov na nove planske cene.

Na ta način so zaloge z dne 31. 3. 1982 ovrednotene po novih planskih cenah vloženega materiala, s tem da vključujejo pri proizvodnih temeljnih organizacijah še delež fiksnih stroškov v višini 242.750.190 din (od tega iz leta 1981 179.196.190 din, iz leta 1982 pa 63.554.000 din).

Fiksni stroški in izredni izdatki so znašali v tem tromesečju skupno 353.080.000 din.

Medtem ko ugotavljamo, da se variabilni stroški gibljejo v primerjavi z načrtovanimi v istem razmerju kot celotni prihodek, pa so doseženi fiksní stroški in izredni izdatki v tem razdobju nižji od načrtovanih za 57.545.000 ali 5,1 %, upoštevajoč pri tem enakomerno dinamiko rasti stroškov preko vsega leta.

Letošnji gospodarski načrt predvideva za 75 % ali 268.735.000 din višjo amortizacijo v primerjavi z letom 1981, kar je posledica revalorizacije osnovnih sredstev na dan

(Nadaljevanje na 10. str.)

31. 12. 1981. Za prvo tromesečje znaša amortizacija 141.110.000 din ali 22,5 % načrtovane.

Zaloge osnovnega materiala, ovrednotene po novih planskih cenah, so bile konec marca približno na ravni zalog na dan 1. 1. 1982. Vrednost zalog osnovnega materiala znaša 1.083.770.000 din. Spremljiva gibanja dejanskih nabavnih cen repromateriala v primerjavi s planskimi kaže, da so bile planske cene v tem tromesečju za 13 % višje. Tako so nastale v tem razdobju pozitivne razlike v ceni v višini 181.041.000 din, od katerih smo jih za 110.797.000 din prenesli v dobro finančnega rezultata.

Dohodek

Po pokritju porabljenih sredstev beležimo na nivoju delovne organizacije 87.618.000 din doseženega dohodka ali 7,2 % načrtovanega.

Iz ustvarjenega dohodka moramo pokriti porabljeni del dohodka v višini 328.980.000 din. Ustvarjeni dohodek pa ne zadostja, da bi pokrili porabljenega in to za 241.326.000 din. Plan za leto 1982 predvideva za 478.365.000 din ali 51 % višje obveznosti iz dohodka, od tega največ za obresti od kreditov. Višina doseženih obveznosti se giblje neodvisno od obsega proizvodnje, saj je vezana na pogodbe in zakonska določila, katerih osnova so doseženi osebni dohodki ali višina ustvarjenega dohodka. 74 % ali 242.601.000 din odpade na obresti od kreditov, kar je približno 25 % načrtovanih. Poslovne banke so s 1. marcem bistveno povečale obrestne mere, vendar pa veljajo za obresti po starih kreditnih pogodbah neizpremenjene obrestne mere, prav tako pa nam ne bodo na osnovi posebnega dogovora zaradi nepravočas-

nega plačevanja obveznosti zaračunavale zamudnih obresti.

Doseženi dohodek na ravni delovne organizacije je premajhen, da bi lahko pokrili vse obveznosti iz dohodka. Tako tudi nismo ustvarili čistega dohodka.

V prvem tromesečju smo razporedili v breme čistega dohodka za 178.552.000 din osebnih dohodkov. Doseženi bruto osebni dohodki so znašali 220.421.000 din, razliko 41.869.000 din pa predstavlja vrednost osebnih dohodkov, vključiranih v zaloge nedovršene proizvodnje. Osebnih dohodke za marec smo delno uskladili z gibanjem minimalnih življenjskih stroškov. Kljub temu pa so bili izplačani bruto osebni dohodki v tem tromesečju v skupnem znesku za 6 % nižji kot v istem razdobju preteklega leta.

Poprečni mesečni bruto osebni dohodek delavca je na osnovi vključiranih delovnih ur je znašal 12.831 din, neto pa 9.288 din.

Izguba

Seštevek nepokritih obveznosti iz dohodka in razporejenih osebnih dohodkov da izgubo v višini 420.115.000 din in predstavlja že 32 % predvidene izgube za celo leto.

Ko ocenjujemo in ugotavljamo vzroke za takšno izgubo, lahko ugotovimo, da je posledica dejstev, ki smo jih ugotovili že za leto 1981.

Na višino izgube vpliva med drugim visoko stanje nedovršene proizvodnje, zaradi česar nismo mogli predajati proizvodov kupcem, od katerih smo že prejeli predplačila, ter sprejemati novih vplačil, saj dobav nismo mogli zagotavljati. Z novimi vplačili pa bi lahko delno rešili pereč problem likvidnosti in nabave ter si s tem zagotovili izboljšano preskrbo proizvodnje.

stva niso privoščili niti za dva polna dneva.

Kot že tolikokrat do sedaj je že spet zmanjkal sicer droben delček, ki pripada prikolic, je pa nepogrešljiv, če hočemo prikolico predati kompletno. Tovarna avtomobilov Novo mesto nam spet ni dostavila pritrdilcev zaščitne posode, ki jih izdeluje v suhorskem obratu.

Je tudi tokrat kriv, "višja sila?"

ERNEST SEČEN
TOZD TAP Brežice

MALI LEKSIKON

Odgovornost

1. **SOCIOLOGIJA:** moralna ali pravna dolžnost, zavezanost, ravnati v skladu z obstoječimi normami in (ali) sprejetimi obveznostmi.

2. **SAMOUPRAVLJANJE:** v polit. sistemu načelo, po katerem so vsi organi, organizacije idr. nosilci samopr., javnih ali drugih družb, funkcij odgovorni za izvrševanje teh funkcij. Ustava določa, da je vsak izvoljeni ali imenovani nosilec samopr., javne ali druge družb. funkcije osebno odgovoren za njeno izvrševanje. Na tej osnovi so tudi člani del. sveta organizacije združenega dela osebno ali materialno odgovorni za sklepe, ki so jih kljub opozorilu pristojnega organa sprejeli mimo pooblastil. Ta o. je prave narave, znana pa je tudi družb.-polit. o., ki izhaja iz zaupanja delovnih ljudi posameznim funkcionarjem.

Kolektivna odgovornost

SAMOUPRAVLJANJE: s stališča subjekta, na katerega se odgovornost nanaša, je odgovornost lahko osebna (individualna) in kolektivna. Pri prvi je subjekt posameznik, pri drugi pa kolegijsko telo, organ, ki ima več članov. Pri k. o. pridejo v poštev predvsem moralno-polit. sankcije, kot so kritika, odpoklic, razrešitev. Možne pa so tudi pravne sankcije. Ustava iz l. 1974 uvaža tudi za kolektivne organe upravljanja v OZD materialno odgovornost, tj. odgovornost za škodo, ki nastane z izvršitvijo sklepa, ki so ga ti organi sprejeli. Pod pogoji, ki jih določa zakon, so materialno odgovorni člani del. sveta, izvršilnega organa in kolegijskega poslovnega organa.

Kolektivna pogodba

1. **SAMOUPRAVLJANJE:** k. p. je pomemben vir delovnega prava in glavni način urejanje delovnih razmerij v razvitih ind. kapitalist. državah, pri nas pa se uporablja kot dopolnilna oblika za urejanje delovnih razmerij na področju samostojnega osebnega dela s sredstvi, ki so lastnina občanov. V kapitalist. državah so k. p. pomembno sredstvo razrednega boja v rokah delavcev, ki s pomočjo sklepanja k. p. izsilijo od delodajalcev številne koncesije. Zato je sklepanje k. p. pogosto povezano s krajšimi ali daljšimi stavkami. K. p. sklepajo organizacije delodajalcev in organizacije delavcev (sindikati). Tudi v vzhodnoevr. socialist. državah poznajo neko vrsto k. p.

Zakon o delovnih razmerjih iz l. 1977 predvideva, da se s k. p. podrobneje urejajo delovna razmerja delavcev v zasebnem sektorju. K. p. je obvezna za vse nosilce samostojnega osebnega dela (obrtnike idr.) in za vse delavce, ki so pri njih zaposleni. K. p. skleneta pristojni sindikat in gosp. zbornica SR Slovenije ali pa drugo splošno združenje nosilcev samostojnega osebnega dela (za gospodinske pomočnice, ki niso vključene v zbornico, sklepata k. p. pristojni sindikat in organ občinske skupščine). V k. p. so podrobne določbe o sklenitvi in prenehanju delovnega razmerja, o razporejanju delavcev, o osebnem dohodku, o odmorih, počitkih in dopustih, o delovnih obveznostih, odgovornosti za njihovo izvrševanje ter o odškodninski odgovornosti, o varstvu pri delu, varstvu materinstva in varstvu mladine itd. K. p. se sklene najdalj za obdobje pet let in se lahko sporazumno podaljša. K. p. je obvezna podlaga za pogodbo o delovnem razmerju, ki jo v pisni obliki skleneta nosilec samostojnega osebnega dela in delavec, ki se pri njem zaposli.

2. **POLITOLOGIJA:** v medn. odnosih pogodba med več kot dvema podpisnicama.

Sladko-grenka novica

V ponedeljek, 19. aprila 1982, se je v Tovarni avtomobilskih prikolic Brežice zgodilo nekaj, kar je vsekakor vredno objave v „Kurirju“, saj mnogi že dolgo niso več verjeli, da je kaj takega mogoče. Prvič letos smo na montažnem traku (zares) dokončali (zmontirali) prikolico. Ta zgodovinska prikolica nosi naziv Galaxie 580 CE in je namenjena Francozom. Veselje je bilo veliko, padale so celo stave!

Toda vodilni tovariši iz TOZD Tovarna avtomobilov Novo mesto nam tega zadovolj-

Izbori '82

U ovoj godini jubileja i održavanja Kongresa SKJ najvažniji događaj u radnim organizacijama i društveno-političkim zajednicama bili su izbori koji su održani u mjesecu martu. Pretkandidacioni i kandidacioni zborovi utvrdili su liste kandidata za Vijeće udruženog rada kao i za četiri skupine SIZ-a u Općini Beli Manastir.

Izbori u našoj radnoj organizaciji održani su dana 19. 03. 1982. godine u vremenu od 06–15^h. Za to vrijeme od 310 upisanih radnika u biračke spis-

kove, glasovalo je 298 radnika ili 96 % od ukupnog broja upisanih.

Da bi ovi izbori u delegacije bili što svečaniji, Općinsko sindikalno vijeće odredilo je kriterije na osnovu kojih će dodijeliti po 3 nagrade mjesnim zajednicama i radnim organizacijama. Kao kriteriji uzimani su i pretkandidacioni te kandidacioni zborovi, uređenje biračkog mjesta, tvorničkog kruga i prilaza te odaziv radnika na glasanju.

Mi smo se potrudili da uradimo prilaze tvornice, sam krug i prostoriju u kojoj je bilo glasanje. Sa mnogo parola radnici su pozivani da u što većem broju pristupe glasanju kako bi delegatski sistem došao do punog izražanja. Koordinacioni odbor za izbore koji je obišao sva biračka mjesta na kraju je odlučio da našoj osnovnoj organizaciji u kategoriji radnih organizacija dodijeli prvu nagradu u obliku televizijskog prijemnika koji nam je uručen na svečanoj sjednici u Općinskom sindikalnom vijeću dana 23. 04. 1982. godine. Uspjeh koji nas obavezuje da i dalje radimo kao dosad, jer smo dobili potvrdu da je naš rad dobar.

IMV TSO

Beli Manastir
JOSIP FARKAŠ

Zahvala

Ob boleći izgubi naše drage name se zahvaljujemo sodelavcem in sodelavkam nabavnega oddelka in Tehnoservisa, OOS Tehnoservis in OOS DSSS za podarjene vence, izraženo sožalje in vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Iskrena hvala!

REDEK ANA
GRICAR FRANC

ogledalo

TOZD	št. prisp.
TOZD TOVARNA AVTOMOBILOV	2
Proizvodnja I	5
Proizvodnja II	—
Proizvodnja III	1
Proizvodnja IV	2
Proizvodnja V	2
Obrat Suhor	2
Kov. obrat Brežice	2
TOZD TOVARNA PRIKOLIC	6
TOZD TEHNOSERVIS	2
TOZD COMMERCE	8
DSSS	20
TOZD TAP Brežice	11
TOZD TO. OKEN IN KOV.G. Šmarjeta	—
TOZD TOVARNA »PODGORJE« Šentjernej	1
TOZD TOVARNA OPREME Črnomelj	—
TOZD TOVARNA OPREME Mirna	3
TOZD ZIF Ljubljana	2
TOZD TOVARNA S. OPR. Beli Manastir	1

KURIRJEV OBJEKTIV

Eden od namenov našega kulturnega društva je tudi, da širi in razvija bralno kulturo slehernega delavca naše DO. Zaradi tega je začela v našo DO enkrat mesečno prihajati potujoča knjižnica, ki ponuja izbiro 2000 knjig. Razveseljivo je, da je bilo pri prvih obiskih v naši DO veliko zanimanja za dobro knjigo, še posebno med delavci iz proizvodnje.

Naslednjič bo potujoča knjižnica stala v TA 25. maja (ob dnevu mladosti). Pridite, na izbiro vam bo najrazličnejša zanimiva literatura.

Na sliki: potujoča knjižnica v Tovarni prikolic.

ZVONE PAVLIN
TOZD TP

Miklavž tudi letos odprt

Kot že leta nazaj, bo tudi letos IMV-jev dom pri Miklavžu na Gorjancih oskrbovan in od 21. maja naprej redno odprt. Dom bo odprt vsak petek popoldne ter soboto in nedeljo ves dan. Po potrebi pa bo za organizirane skupine možno rezervirati dom po predhodnem dogovoru z Oddelkom za družbeni standard.

Vsi, ki se hočete nadihati svežega zraka in se boste oglasili na Gorjancih, boste dobro postreženi.

Jutri bo prepozno...

Z razvojem in uporabo elektronike je medicina v svetu tako napredovala, da smo pri nas ostali že daleč na repu. Sodobne medicinske naprave so izredno drage, nam pa, zaradi pomanjkanja deviz in večletne procedure od naročila do nabave iz tujine, težko dostopne. Zgradili smo nove tovarne, bolnišnice in zdravstvene domove, premalo denarja pa namenili za sodobno medicinsko opremo. Vendar bi se nam te investicije bogato obrestovale. Vsi želimo, da bi pri nas živeli krepki, zdravi ljudje, zato bi nam morala biti ohranitev zdravja važna prav toliko, kot doseženi uspehi v proizvodnji, ki jih brez tega ni moč doseči. Ogromno denarja porabimo za bolnišnice, dolgotrajne in boleče preiskave in operacije. Če bi ta sredstva porabili za sodoben način zdravljenja, bi nam ne bilo treba poslušati tolikokrat ponavljano diagnozo: „Vsaj pred letom ali po leta bi morali pričeti zdravljenje. Sedaj je prepozno...!“

Leta 1976 je bil pri občinskem odboru Rdečega križa Novo mesto ustanovljen sklad za nabavo dragih medicinskih inštrumentov. V pravilniku piše, da so sredstva sklada namenjena za aparate, katerih ni moč nabaviti iz rednih sredstev zdravstvenih zavodov. Po vsej dolenjski regiji, ožji in širši, so začeli zbirati denar in obveznice cestnega posojila. Ljudje nakazujejo na tekoči račun občinskega odbora RK Novo mesto številka 52100-678-80144, z navedbo „ZA SKLAD“ ali ga prinašajo osebno v spomin umrlim svojcem namesto cvetja, ob raznih jubilejih, za novoletne čestitke in podobnih prilikah. Do sedaj je bilo iz sklada porabljenih že 1.367.000 dinarjev, na razpolago pa imamo še 1.850.000 din z obveznicami. Zdravstvene ustanove so sklenile, da bodo vsi letos nabavljeni aparati dani v uporabo splošni bolnici v Novem mestu, kjer bodo najbolj koristili bolnikom vse Dolenjske.

V preteklih letih je bilo nabavljenih osem aparatov, od katerih jih sedem že dalj časa uspešno deluje. Laboorantka v bolnici mi je z veseljem pripovedovala, kako danes z lahkoto in mimogrede s Coulter Counterjem preštevajo krvna tlesca. Prej so jih ob mikroskopi močno bolele oči. Za preiskavo glave pri poškodbah in tumorjih imamo Echo encefalograf, na oddelku za dializo ledvic dve posteljni tehnici, na ginekologiji Kardiotokograf in Babyderm posteljico. Z njeno uporabo so rešili že mnogo novorojenčkov.

Iz sklada so bili nabavljeni še drugi aparati, med njimi tudi plinski sterilizator za sterilizacijo nekaterih naprav iz umetnih mas. S takim postopkom jih lahko večkrat uporabljamo. Do danes bolnica zanj še nima uporabnega dovoljenja, ker inspekcije najdejo vedno kaj novega. Priprave morajo pošiljati na sterilizacijo v Ljubljano, kar povečuje stroške, domači aparat pa brez koristi zastareva. Mar bo potrebno posredovanje upravnega odbora sklada...?

Na carini so zopet trije aparati, poleg teh so nadaljni trije naročeni, eden pa tudi že plačan. Poleg apar-

atov za oddelek za bolezni nosa, ušes in grla in za ginekologijo bomo dobili tudi gastroskop za optično opazovanje želodčne sluznice ter stroj za pomivanje steklenine.

Omenila sem že, da traja od naročila do prevzema medicinskih aparatov lahko več let, saj so vsi iz uvoza in za devize. Jugoslovanski trg je namreč premajhen, da bi se splačalo razvijati lastno proizvodnjo s tako drago tehnologijo. Posamezni aparati stanejo več milijonov (novih) dinarjev, npr. ultra zvok za trebušne preiskave.

Začeti moramo razmišljati tudi o nabavi TOMOGRAFA, novejšega dosežka v sodobni medicini, ki je kombinacija rentgenske in računalniške tehnike. Izumiteljema so za to podelili celo Nobelovi nagradi. Tki-va v različnih delih telesa vsrkavajo rentgenske žarke, ki iz rentgenske cevi izhajajo v različne smeri. Nastale razlike v vsrkavanju zaznajo posebni deketorji na drugi strani tomografičnega telesa. K temu se navezujejo še aparati za zajemanje in predvajanje slik. Bolnikom so sedaj prihranjene mučne in nevarne preiskave za odkrivanje možganskih novotvorb, morebitnih strdkov, starostnih sprememb ter prirojjenih defektov v glavi. S tomografijo ločujejo tudi možgansko kap, povzročeno s krvavitvijo ali trombozo. Obe sicer dajeta enake znake obolenja, način zdravljenja pa je različen.

Tomograf z vsemi aparati je res sila draga naprava, vendar je že eno samo rešeno človeško življenje neprecenljive vrednosti. Resnica pa je tudi, da danes bolniki vse predolgo odlašajo z obiskom pri zdravnikih. Boje se dolgega čakanja bolečih preiskav. Včasih morajo po večmesečnem čakanju celo v Ljubljano.

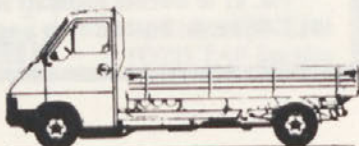
Vse to zelo podraži zdravljenje in ga čisto zavleče do končnega: **PREPOZNO!**

Na zadnji seji upravnega odbora sklada je bilo sklenjeno, da je treba z njegovim dosedanjim delom in bodočimi načrti seznaniti vse družbenopolitične in gospodarske dejavnike v sredstvih javnega obveščanja ter jih pozvati na skupno iskanje še drugih načinov zbiranja denarja.

DELA VCI! KMETJE! OBČANI!

Vam so namenjeni ti aparati. Združimo naše moči in sredstva! Ne samo s prostovoljnimi prispevki in namesto vencev, temveč s solidarnostnimi akcijami pri družbeno koristnem delu v tovarnah, na zemlji in doma. Pomagajmo zdravstvu, vrnimo čimprej ozdravljene na svoja delovna mesta in svojim družinam!

MARICA DRNOVŠEK-TRELC

Rokopise za naslednjo številko Kurirja oddajte najkasneje do 20. maja.

Z glavo skozi zid

Morda sta vam še ostala v spominu članka, ki sta bila objavljena v drugi in tretji številki Kurirja: prvi z naslovom „Prevozi“ v katerem so potniki, ki se vozijo na relaciji Semič – Novo mesto, obtožili voznika avtobusa, da svoje delo ne opravlja korektno, in drugi „Prevozi in izgovori na njihov račun“, v katerem voznik odgovarja na te obtožbe.

Že je bila obravnava početja voznika pri disciplinski komisiji tozda Tehnoservis, ta pa je voznika

oprostila krivde, saj so prav ljudje, ki so sprožili postopek proti vozniku, dajali popolnoma nasprotujoče si trditve in voznika celo pohvalili, bili pa so kritični do obnašanja potnikov.

Želimo napisati le to: ni potrebno storiti veliko, da človeku daš črno piko in mu pokvariš ugled zaradi trenutne slabe volje in neobjektivnosti. Zato menimo, da je prav, da piko na i tej pravdi damo tudi v Kurirju; tako so nam predlagali člani IO OOS tozda Tehnoservis.

Kako pojemo na Dolenjskem

Znano nam je, da po vseh občinah v Sloveniji organizirajo ZKO razne revije pevskih zborov, kot je na primer v Mariboru „Naša jesen“, na Primorskem „Primorska poje“ itd. Tako je tudi v novomeški občini ZKO priredila revijo pevskih zborov širom po Dolenjski. Velika zahvala za to prireditel gre tov. Savniku in tov. Bajčevi, zaposlenima pri ZKO Novo mesto, saj sta imela vso organizacijo.

Še posebno slovesno je bilo ker se je letošnja revija odvijala v počastitev OF in prazniku 1. maja. Kulturno življenje v novomeški občini oziroma na Dolenjskem je zelo bogato, zanj pa je značilna predvsem ljubiteljska kultura, ki omogoča delovnim ljudem in drugim občanom razvijati in zadovoljevati potrebe po kulturi. Za letošnjo revijo pevskih zborov je prijavljenih kar petnajst zborov, kolikor jih je tudi nastopilo v štirih dneh v štirih krajih. Zbori so prepevali v Mirni peči, Straži, Dolenjskih Toplicah in Šentjerneju, kjer se je predstavil tudi mešani pevski zbor naše delovne organizacije. V Šentjerneju je zbor zapel pet pesmi: Nazaj v planinski raj, Pričakovanje, Debeli kum, Prva pomlad in Sinoči sem v enem kraju bil. Na vseh štirih večerih je prisostvovala tudi žirija iz Ljubljane, ki je ocenila najboljših osem zborov. Najboljši so v ponedeljek

zapeli še pred novomeškim občinstvom. Ta večer je bila dvorana JLA premajhna za vse poslušalce, tako da so nekateri odšli domov. Nastopili so: mešani pevski zbor bratov Pirkovič iz Šentjerneja, moški pevski zbor Šmihel, Dolenjski oktet, mešani zbor Krka, mešani zbor Pionir, mešani zbor glasbene šole in mešani pevski zbor naše DO pod strokovnim vodstvom Slavka Raucha.

Morda se je tudi vam, ki ste poslušali koncert ali pa ste samo slišali od sodelavcev ali znancev, kako je bilo na priveditvi, utrnula misel, da se pridružite članom zbora naše DO.

Poskusite, mogoče vam bo všeč.

**ZVONE PAVLIN
TOZD TP**

IMV KURIR izdaja delovna organizacija Industrija motornih vozil Novo mesto – Izhaja vsakih 14 dni v 6000 izvodih – Ureja uredniški odbor: Artur Galič, Zvone Gavrič, Simo Gogič, Milka Bevc, Ernest Sečen, Jasna Šinkovec, Tomaž Vovk in Jože Zadel – Glavni in odgovorni urednik Simo Gogič – Uredništvo in uprava: Novo mesto, Zagrebška c. 18/20 – Grafična priprava: DITC Novo mesto, TOZD Grafika tisk: TOZD Tiskarna Novo mesto.

Ne pozabimo: brez dobrega obveščanja ni uspešnega samoupravljanja!